

dića o razvoju i djelatnosti SKOJ-a i USAOH-a na teritoriju južne Istre 1943—45. na neki način je zaokružena tema o povijesti Istre i njenih otoka uopće.

Vjerojatno najbolji poznavalac povijesti Rijeke, Danilo Klen, počastio je skup izlaganjem o prilikama i neprilikama u Rijeci i oko nje (1465—1627), a o problemima borbe za Rijeku 1861—1884 govorila je Mirjana Gross, napomenuvši da je o tim problemima već pisala u »Dometima« iz 1987. g. O vrlo značajnoj ličnosti tog podneblja Matku Laginji, koji jednom reče da čovjek mora biti takav da mu ni neprijatelj nema što prigovoriti, govorio je Hrvoje Matković, a o neobjavljenim izvorima za povijest protestantizma u Puljskoj biskupiji u 16. st. Antonio Miculian.

Svakako su bile zanimljive i one teme koje se nisu odnosile samo na Istru, ali s mogućim projekcijama na nju, kao npr. izlaganje Dragutina Pavličevića o nekim problemima agrarnog društva u Hrvatskoj u prelaznom razdoblju (1848—1903), te Bosiljke Janjatović o sindikalnom pokretu u Hrvatskoj 1818—1941 i pitanju jedinstva radničke klase.

Referat Ivana Kampuša upoznao je skup o djelu Prof. Jaroslava Šidaka, a osobne susrete s Jaroslavom Šidakom iskričavo je opisao Miroslav Berdoša. Mladen Švab je govorio o J. Šidaku kao enciklopedijskom piscu.

Treći dan je bio koncipiran kao résumé onog što je postignuto u posljednjih četrdeset godina hrvatske historiografije i arheologije na području Istre. O tome su izlagali Tomislav Raukar i Vesna Jurkić uz svečanu promociju knjige Hrvatskog arheološkog društva »Arheološka istraživanja u Istri i Hrvatskom primorju«, s izlaganjima znanstvenog skupa od 15—18. rujna 1982. g. u Puli. To na žalost pokazuje kako su materijalne mogućnosti za objavljivanje sadržaja skupova i savjetovanja vrlo slabe.

Svakako je potrebno napomenuti posjetu Brionima, otočju ljepote i mira, dugogodišnjoj rezidenciji predsjednika Tita. Također je vrlo pozitivan dojam izazvala velika posjeta đaka i njihovih nastavnika skupu u Puli, što govori o postojećoj kulturi praćenja povijesnih zbivanja na tom području i o zainteresiranosti za svoju povijest. (BRANKA DŽIDIĆ)

MEDUNARODNI KULTURNO POVIJESNI SIMPOZIJ »MOGERSDORF 1988«. Ove godine je od 5. do 9. srpnja u Osijeku održan 20. jubilarni kulturno-povijesni simpozij »Mogersdorf« 1988«. Simpozij je održan u organizaciji sveučilišta u Osijeku i Saveza povijesnih društava Hrvatske koji već tradicionalno, svake godine početkom srpnja u drugoj zemlji okuplja povjesničare iz Jugoslavije (SR Hrvatska i SR Slovenija), Austrije (Štajerska i Gradišće) i Mađarske (županija Vas). Glavna tema Simpozija bila je »Razvoj građanskog društva u panslavenskom prostoru od 16. st. do francuske revolucije«.

Ovogodišnji simpozij, u prisutnosti brojnih gostiju i sudionika pozdravio je i otvorio Antun Milović, predsjednik Izvršnog Vijeća Sabora SRH. Sudionike simpozija pozdravio je također Drago Badurina, predsjednik Općinske skupštine Osijek, te Predrag Novaković, prorektor sveučilišta u Osijeku. On je uručio dugogodišnjim članovima Organizacijskog odbora srebrne plakete Osječkog sveučilišta. Ivan Kampuš održao je In memoriam Ferdinandu Hauptmannu, dugogodišnjem članu Organizacijskog odbora i sudioniku Simpozija.

Uvodni referat održao je Igor Karaman pod naslovom »Sudbina građanskog svijeta u panonskom kasnofeudalnom društvu«. Njime je naglasio transformacije u društvu prelaskom od tradicionalnog ka modernom građanskom društvu. Ujedno je utvrdio zadatak Simpozija — u kojoj mjeri su takvi transformacijski procesi prisutni na panonskom prostoru do potkraj 18. stoljeća.

Tu istu večer, u hotelu »Osijek«, Antun Milović, predsjednik Izvršnog Vijeća Sabora SRH, organizirao je prijem za sudionike simpozija.

Drugi dan, u srijedu, 6. srpnja, referate su imali Jože Žontar, s temom: »Nastajanje građanskog društva u Sloveniji do kraja 18. stoljeća«, a njime je obuhvatio vremenski period 17. i 18. st. Međutim, nije uzimao u obzir primorski dio Slovenije gdje su Venecija, a kasnije i Trst, uvjetovali specifičan razvoj. Zatim su referate održali Gerhard Pfersehny »Zanatstvo i obrt kao baza štajerskog građanskog svijeta« i Janos Buza »Građanstvo u doba Turaka u Zahumlju u 16. i 17. st.«.

Poslijepodne je nastavljen rad Simpozija referatima Vere Bucshai, s temom »Gradski i seoski živalj u 18. st. u Zahumlju« i Nevena Budaka, »Stvaranje gradske oligarhije u 17. st. u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, s osobitim obzirom na zagrebački Gradec i Varaždin«.

Organizator se posebno pobrinuo da sudionicima Simpozija priredi vrlo ugodno kulturno-umjetničko muzičko veče u društvu kvarteta Cartella musicale iz Graza, Ljubljanskog baroknog tria, Gudačkog kvarteta Haydn iz Koszega i Ženskog zbora Pedagoškog fakulteta iz Osijeka.

Cetvrtak, 7. srpnja, bio je rezerviran za vrlo dobro osmišljen izlet po Požeškoj kotlini. Izlet je naišao na veliki odaziv svih sudionika Simpozija.

Prvo zaustavljanje bilo je u Našicama, slikovitom gradiću na obroncima Krndije. Taj grad se prvi put spominje još 1229. godine, kada je ban Jula poklonio posjed templarskom redu, a na tom posjedu je kasnije sagrađena crkva i samostan. Tu je i dvorac grofovske obitelji Pejačević, sagrađen 1811. godine, a u kojem je sada smješten Zavičajni muzej sa svojom zbirkom. Nakon kraćeg obilaska zbirke nastavljen je put za Slavonsku Požegu gdje je u Gradskoj vijećnici dr Matko Peić dao svoje viđenje Požege i okolice. Obilaskom jednog od najljepših gradova sjeverne Hrvatske, s prekrasnim baroknim trgom, te karakterističnim kolonadama, završen je ovaj dio izleta. Tada je nastavljen put za Zvečevo gdje je organiziran svečani ručak te nakon toga povratak u Osijek.

Petak je bio posljednji dan Simpozija. Tada su održali svoje referate: Filip Potrebica s temom »Razvoj građanstva u Požeškoj županiji u 18. stoljeću«. U referatu se iznosi razvoj građanskog svijeta u Požeškoj županiji. Građanstvo se na ovom području javlja već u 13. st. Iznose se i promjene u strukturi stanovništva na prijelazu iz 17. u 18. st, koje se mogu pratiti kroz komorske spise, a isto tako to pokazuju popisi grada Požege iz prve polovine 18. st. kada postaje snažan gospodarski, obrazovni i kulturni centar.

Nace Šumi održao je referat »Barokna kultura u Slavoniji«, Franz Prebst »Građanski život i građanska kultura u gradišćanskim jevrejskim općinama od 16. do 18. st.«, Helfried Valentitsch »Građanska materijalna kultura u Štajerskoj u kovitlacu evropskog razvoja« i Gerhard Baumgartner »Društvo i građanska kultura u panonskoj provinciji od baroka do prosvjetiteljstva«.

Za vrijeme Simpozija promoviran je časopis »Modinci Mogresdorf '88« u kome su objavljeni referati sa simpozija održanog u Celju 1986. godine, a u izdanju »Univerze Maribor«, Maribor 1988. (DAMIR ZAGOTTA)

DON W. WILSON — NOVI PRVI ČOVJEK NACIONALNOG ARHIVA SAD.

Arhiv Hrvatske primio je obavijest da je 4. prosinca 1987. godine na čelo Nacionalnog arhiva Sjedinjenih Američkih Država postavljen Don W. Wilson koji će tom institucijom upravljati kao posve samostalnom. Naime, 19. kolovoza 1984. konačno je završena procedura oko prihvaćanja zakonskog nacрта o Nacionalnom arhivu kao nezavisnoj instituciji.

Don W. Wilson, doktor američke povijesti, bez sumnje je stručnjak koji je dorastao novoj odgovornoj dužnosti jer je obavljao niz zadataka među kojim valja posebice izdvojiti rad u Eisenhower Library i mjesto direktora Gerald Ford Library and Museum.

U svom nastupnom govoru Wilson je istakao kako taj najznačajniji i najveći američki arhiv mora krenuti i dalje od brige isključivo za svoju arhivsku građu te sudjelovati u oblikovanju cjelovite arhivske politike. Kao najvažnije ciljeve Nacionalnog arhiva u nastupajućem razdoblju Wilson je izdvojio rješavanje problema prostora, postupak s nekonvencionalnom građom (potrebu specijaliziranih istraživanja i metodoloških inovacija), te očuvanje građe. Očito je dakle da se Wilson pokazao kao čovjek koji će se truditi da Nacionalni arhiv na primjeren način objedini tradicionalne zadatke arhiva i ciljeve koje nameće kompjutorska era.

Na kraju, valja uzgred napomenuti da o značenju koje se u Sjedinjenim Američkim Državama pridaje Nacionalnom arhivu svjedoči i činjenica da je polaganju zakletve Dona W. Wilsona prisustvovao i predsjednik Ronald Reagan. (ISKRA IVELJIĆ)

DRAŽEN VLAHOV — PREDSJEDNIK SDARH.

Na Skupštini Saveza društava arhivskih radnika Hrvatske god. 1987. u Sisku izabran je prof. Dražen Vlahov za predsjednika Saveza. Dosadašnji predsjednik bio je direktor Historijskog arhiva Zadar prof. Sime Pavić, a prof. Vlahov je od 1970. god. direktor Historijskog arhiva Pazin. Taj Arhiv svojom djelatnošću pokriva područje Istre. Dražen Vlahov je 1939. god. rođen u Prvić-Sepurine u šibenskom kraju. God. 1963. diplomirao je povijest na Filozofskom fakultetu u Zadru. Bio je profesor povijesti u gimnaziji »Otokar Keršovani« Pazin, sada je glavni urednik »Vjesnika« historijskih arhiva Pazina i Rijeke, član redakcije »Pazinskog memorijala« Katedre Čakavskog sabora Pazin. Bio je, npr. i sekretar fakultetskog Komiteta SKH, predsjednik Izvršnog odbora USIZ-a kulture zajednice općina Rijeka, predsjednik Društva arhivskih radnika Zajednice općina Rijeka, itd. Dobitnik je nagrade »25. septembra« općine Pazin. Autor je više radova iz novije povijesti Istre. (DAMIR ZAGOTTA)

MEĐUNARODNI URED ZA PUBLIKACIJE, INTERNATIONAL BUREAU OF PUBLICATIONS, 42—07 National Street, Corona, New York 11368, USA.

Arhiv Hrvatske je zamoljen da objavi u »Arhivskom vjesniku« ponudu Međunarodnog ureda za publikacije, koji se ponudio kao opsrednik za nabavu knji-